

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης(Ε.Ε.)
Καταστατικό κείμενο της Ε.Ε. για θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες

Προοίμιο

Οι λαοί της Ευρώπης, εγκαθιδρύοντας μεταξύ τους μία διαρκώς στενότερη ένωση, αποφάσισαν να μοιραστούν ένα ειρηνικό μέλλον θεμελιωμένο σε κοινές αξίες. [...] Η Ένωση συμβάλλει στη διαφύλαξη και την ανάπτυξη των κοινών αυτών αξιών, σεβόμενη την πολυμορφία των πολιτισμών και των παραδόσεων των λαών της Ευρώπης καθώς και την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της και την οργάνωση της δημόσιας εξουσίας τους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Επιδιώκει να προαγάγει ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη και εγγυάται την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων καθώς και την ελευθερία εγκατάστασης.

Προς τον σκοπό αυτόν, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων, υπό το πρίσμα της εξέλιξης της κοινωνίας, της κοινωνικής προόδου και των επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, καθιστώντας τα πιο αντιληπτά σε ένα Χάρτη.

Ο παρών Χάρτης επιβεβαιώνει, σεβόμενος τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Ένωσης, καθώς και την αρχή της επικουρικότητας, τα δικαιώματα που απορρέουν ιδίως από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις και τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, τους Κοινωνικούς Χάρτες που έχουν υιοθετηθεί από την Ένωση και το Συμβούλιο της Ευρώπης καθώς και από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εν προκειμένω, ο Χάρτης θα ερμηνεύεται από τα δικαστήρια της Ένωσης και των κρατών μελών, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των επεξηγήσεων που καταρτίστηκαν υπό την εποπτεία του Προεδρείου της Συνέλευσης που συνέταξε τον Χάρτη και αναπροσαρμόστηκαν υπ' ευθύνη του Προεδρείου της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης.

Η απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών συνεπάγεται ευθύνες και καθήκοντα έναντι τόσο των τρίτων όσο και της ανθρωπίνης κοινότητας και των μελλοντικών γενεών.

Κατά συνέπεια, η Ένωση αναγνωρίζει τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω.

ΤΙΤΛΟΣ Ι ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

Άρθρο 1

Η ανθρωπίνη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται.

Άρθρο 2

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη ζωή.

2. Κανείς δεν μπορεί να καταδικασθεί στην ποινή του θανάτου ούτε να εκτελεσθεί.

Άρθρο 3

1. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στη σωματική και διανοητική του ακεραιότητα.

2. Στο πεδίο της ιατρικής και της βιολογίας, πρέπει να τηρούνται ιδίως τα εξής:

α) η ελεύθερη και εν επιγνώσει συναίνεση του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τις λεπτομερέστερες διατάξεις που ορίζονται από το νόμο,

β) η απαγόρευση των ευγονικών πρακτικών, ιδίως όσων αποσκοπούν στην επιλογή των προσώπων,

γ) η απαγόρευση της μετατροπής του ανθρωπίνου σώματος και αυτών των ιδίων των μερών του σε πηγή κέρδους,

δ) η απαγόρευση της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης των ανθρωπίνων όντων.

Άρθρο 4

Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε βασανιστήρια ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση.

Άρθρο 5

1. Κανείς δεν μπορεί να κρατηθεί σε δουλεία ούτε σε ειλωτεία.

2. Κανείς δεν μπορεί να υποβληθεί σε αναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία.

3. Απαγορεύεται η εμπορία των ανθρωπίνων όντων.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ

Άρθρο 6

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια.

Άρθρο 7

Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στο σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και των επικοινωνιών του.

[...]

<https://www.lawspot.gr/nomikes-plirofories/nomothesia/hartis-ton-themeliodon-dikaiomaton-tis-eyropaikis-enosis>, δημοσίευση 01.01.2009

Κείμενο 2 (λογοτεχνικό κείμενο)

Παιδικό Αντιρατσιστικό Ποίημα

Ένα ποίημα που έχει γράψει ένα παιδί από την Αφρική και προτάθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ως το καλύτερο ποίημα του 2006.

Όταν γεννιέμαι, είμαι μαύρος
Όταν μεγαλώσω, είμαι μαύρος
Όταν κάθομαι στον ήλιο, είμαι μαύρος
Όταν φοβάμαι, είμαι μαύρος
Όταν αρρωσταίνω, είμαι μαύρος
Κι όταν πεθαίνω, ακόμα είμαι μαύρος
Κι εσύ λευκέ άνθρωπε
Όταν γεννιέσαι, είσαι ροζ
Όταν μεγαλώνεις, γίνεσαι λευκός
Όταν κάθεται στον ήλιο, γίνεσαι κόκκινος
Όταν κρυώνεις, γίνεσαι μπλε
Όταν φοβάσαι, γίνεσαι κίτρινος
Όταν αρρωσταίνεις, γίνεσαι πράσινος
Κι όταν πεθαίνεις, γίνεσαι γκρι
Και αποκαλείς εμένα έγχρωμο...

ΘΕΜΑ Α' (15 μονάδες)

Να αποδώσεις περιληπτικά τις πέντε πρώτες παραγράφους του κειμένου 1 "Οι λαοί της Ευρώπης,... τις αρχές που ορίζονται κατωτέρω. (70-80 λέξεις)

ΘΕΜΑ Β1 (15 μονάδες)

Να επαληθεύσεις ή να διαψεύσεις, με βάση το κείμενο, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας στο φύλλο απαντήσεων σου δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό ή Λάθος:

- α. Ο συγκεκριμένος χάρτης θα λαμβάνεται υπόψη των κρατών μελών της Ε.Ε. μόνο εφόσον αυτά το επιθυμούν.
- β. Η Ε.Ε. με τον χάρτη αυτόν προσπαθεί να διασφαλίσει την ειρηνική συμβίωση των μελών της.
- γ. Τον χάρτη αυτόν συνέταξε η Ε.Ε. αφού πρώτα έλαβε υποδείξεις από τα ισχυρά κράτη μέλη της για την προώθηση των συμφερόντων τους.
- δ. Σύμφωνα με τον συγκεκριμένο χάρτη θανατική ποινή απαγορεύεται στα κράτη μέλη της Ε.Ε., εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη νομοθεσία κάποιου κράτους μέλους
- ε. Στον χάρτη αυτό δεν περιέχονται δικαιώματα που αφορούν στις τεχνολογικές εξελίξεις.

ΘΕΜΑ Β2 (15 μονάδες)

Ποιος είναι ο σκοπός του συγγραφέα στο κείμενο 1 και με ποιους τρόπους τον εξυπηρετεί; Στην απάντησή σου να λάβεις υπόψη το συγκεκριμένο κειμενικό είδος στο οποίο εντάσσεται το κείμενο 1. (06+09=15 μον)

ΘΕΜΑ Β3 (10 μονάδες)

Να παρουσιάσεις σύντομα, σύμφωνα με το κείμενο 1 §2, τον λόγο για τον οποίο συστεινεται ο καταστατικός χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιο είδος σύνταξης επιλέγει ο συγγραφέας του κειμένου σε αυτό το σημείο και γιατί;(80 λέξεις) ,

ΘΕΜΑ Γ (15 μονάδες)

Αξιοποιώντας τους κειμενικούς δείκτες του ποιήματος (π.χ. Εικόνες, αντιθέσεις κ.ά) να σχολιάσεις το ερώτημα/θέμα που πιστεύεις ότι τίθεται στο ποίημα αυτό κατά την κρίση σου (100-200 λέξεις).

Δ. Να επιλέξεις ένα από τα προηγούμενα άρθρα του Καταστατικού χάρτη της Ε.Ε. το οποίο θεωρείς ότι καταπατάται στη χώρα σου και ως εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας να εκθέσεις τις απόψεις σου σε σχετικό συνέδριο που διεξάγεται στην πόλη σου. 400λέξεις (μονάδες 30)